

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

„Arhierii și politica noastră.”

I.

Un distins amic al domnilor dela „Tara Noastră” a scris sub titlul de sus un articol, pe care redacțiunea revistei numite îl publică „cu plăcere”, în fruntea numărului din urmă.

Bineface. Articolul e bine scris, ca limbă și compoziție. Iar cu faptul, că „distinsul amic” să ceartă rău cu logica în articolul său, și că desconsideră cu desăvârșire faptele, adevărurile istorice, cine să-și mai bată capul?!... E destul pentru zilele noastre, dacă vorbe frumoase, frase sferitoare, se aruncă pe hârtie, unele lângă altele, ca „distinsul amic” să treacă de mare meșter al scrisului românesc, al istoriei și al politicii.

Articolul ar fi să fie o polemică cu noi, o combatere, — cu argumente istorice, — a articolului nostru de fond din numărul 102 curent, în care spuneam, că nu aprobăm împărțirea dignitarilor nostri bisericești, candidați la treapta arhieriei, în patrioți și nepatrioți de o parte, iar de altă parte în buni Români și slabi Români, pentru că fiecare dintre ei își servește cu credință biserica națională română, și fiecare dintre ei e și bun patriot, firește, în sensul cel adevărat al cuvântului.

Cu afirmările acestea ale noastre, precum și cu acelea, că biserica noastră nu face politică, și că ea nu e formată din naționaliști, ori nenaționaliști, ci din credincioși, — nu e mulțumit scriitorul articolului publicat „cu plăcere” în „Tara Noastră”, și ne trage o lecție strașnică, din istorie, din politică, din dreptul canonic, din toate.

Suntem convinși, că cetitorii ziarului nostru au înțeles la timpul său rostul articolului pe care ni-l combate acum distinsul amic al domnilor dela „Tara Noastră”, și

dacă dânsul singur nu a străbătut în adevăratul înțeles al articolului, nu poate să formeze decât o notă rea pentru agerimea minții sale.

Destul însă, că dsa nu e mulțumit cu stabilirea adevărurilor, făcută din partea noastră, pe temeiul stării faptice de lucruri, și să crede îndreptățit să dea o categorică desmintire celor spuse de noi.

În numele cui?

În numele dignitarilor bisericești, despre cari a fost vorba, și cari au fost luați în apărare de noi în contra atacurilor ce li se aduseră, din partea ziarelor chemate și nechemate? Nu credem să aibă imputernicire dela ei.

În numele bisericii? Tot atât de puțin îl vor fi încredințat corporațiunile noastre bisericești, se spună despre ele neadevărul, că ar face politică.

Iar dela credincioșii cari formează biserica, asemenea nu va avea nici o plenipotență. Deci desminte în numele propriu, închipuindu-și, că e o autoritate, care stă deasupra tuturor, și căreia ascultare trebuie să i se dea din partea tuturor. Desminte însă lucruri, cari nu pot să fie desmintite.

Pentru că ce desminte anume? Că biserica noastră nu o formează credincioșii, ci politicienii, ori naționaliștii? În fața acestei desmintiri îi punem însă cuvintele Maiestății Sale din introducerea făcută legii fundamentale a bisericii noastre naționale române, statutului organic, cari sună astfel:

„Noi, Francisc Iosif I etc. etc. Salutarea Noastră regească tuturor pe cari îi privește cauza aceasta în prezent, sau îi va privi în viitor. (Salutare regească deci și distinsului amic al domnilor dela „Tara Noastră”!).

... „După ce ... credincioșii de religie gr.-ort., despărțiți în două provincii bisericești, una de alta independentă, devenită îndreptățită

ași conduce și regula ei înșiși, între marginile legilor țării, independent afacerile lor bisericești, școlare, și cele fundamentale, relative la acestea, (deci nu și cele politice!) etc. etc.

Va se zice, după însuși textul legii noastre fundamentale bisericești, și după însuși cuvintele Domnitorului, biserica noastră o formează credincioșii!

Ce desminte deci domnul cu articolul din „Tara Noastră”? Faptul, că în biserica noastră nu se face politică? Se ne arată o singură hotărâre, luată din partea vreunei corporațiuni bisericești, cu privire la stabilirea programului politic național, la organizarea partidului, la aranjarea de întruniri politice, etc. Nu va putea. Căci politica aceasta militantă am înțeles-o noi, nu cea bisericească, școlară, ori economică, arhierii ei totdeauna oandă și arhierii ei totdeauna oandă și cerut trebuința. Deci nu are ce desminti nici în privința aceasta.

Desminte poate faptul, că dignitarii nostri bisericești nu iau parte la luptele politice? Dar aci se desminte singur pe sine, pentru că însuși constată din capul locului, că astăzi „nu este nici unul între arhierii români, care să dea cel mai palid sprijin politic poporului nostru”...

Și aci e conflictul, în care a ajuns domnul cu desmintirea categorică cu logica. Pentru că dacă nu fac arhierii politică, nu face nici biserica de ei condusă, și nu fac nici credincioșii, bine înțeles, în biserica. Căci aceea ce fac ei afară de biserică, fac ca Români, ca cetățeni liberi de stat, ca oameni de partid politic.

Nu e tot una deci, să fi credinciosul unei biserici naționale, și aderentul unui partid politic național, pentru că prea sunt deosebite terenele libere de mișcare pentru unul și pentru celalalt. Lucrul acesta se pare că nu-l știe domnul cu articolul, și de aci confuzia de idei.

Dar să nu-l luăm prea cu asprime pentru intențiunile sale de altcum bune. Înțelegem pe deplin, nu aceea ce scrie domnul cu desmintirile, ci aceea ce voia se spună în articolul său. Adevărul nu-l poate nega, pentru că e așa cum noi l-am spus; dar ar dori, să nu fie așa. Arhierii nostri și ceilalți dignitari bisericești încă sunt cetățeni de stat, liberi să facă politică, deci ar putea, și ar trebui să facă politică!

Pusă astfel chestia, e discutabilă. Mai ales, că scriitorul articolului de combatere folosește ca motto o părțică din o scrisoare a marelui Șagana și constată, că Șagana „a stabilit linia de conduită a viitorilor Arhierii”. Da, însă linia aceasta de conduită nu e aceea, pe care și-o închipuiește scriitorul articolului, ci tocmai aceea, pe care o au Arhierii nostri astăzi. Deci aci e conflictul scriitorului articolului și cu istoria, cu faptele întâmplate. Dar îl vom lumina într-un alt articol următor.

Nr. 11.695 Bis.

Notificare oficială.

Profesorul dela institutul teologic din Caransebeș Dr. Dimitrie Cioloca a pus sub tipar retipărirea predicilor pentru toate Duminecele anului bisericesc de profesorii dela universitatea din Cernăuți Dr. Emilian Voitschi și Dr. Teodor Tarnavszky.

Opul se tipărește în trei tomuri de câte 22—30 coale. Prețul de fiecare tom câte 3 cor., în total deci 15 cor.

Abonamentele sunt a se face la profesorul numit în Caransebeș.

Lucrarea aceasta să recomandă deosebitului sprijin al preoției noastre.

Sibiu, din ședința sen. bisericesc ținută la 7 Oct. 1908.

Consistoriul arhidiecezan.

FOIȘOARĂ.

Din istoria Bulgariei.

(Fine).

Isachie Anghel se decise a purta din nou și în persoană răzbel contra Românilor. Se prepară foarte tare din oameni și bani, mai primind și ajutoare dela soorul seu Bela III. regele Ungurilor. Toate acestea însă sunt în deșert. Românii deveniseră prea tari, și amorul libertății și al independenței lor îi făcuse invincibili. Isachie Anghel este bătut cumplit de către Români (1195). După această complectă învingere, el este prins de către fratele seu Alecsie, care îi scoate ochii și îi ia tronul.

Alecsie voia să facă pace cu Românii, dar nu putu primi condițiunile cele grele puse de dânsii, și răzbelul continuă. Românii bat încă de douăori și pe Alecsie. În al doilea răzbel, care a fost foarte însemnat, însuși Isachie sevastocratorul, ginerelul lui Alecsie, pe care-l trimisese să poarte răzbel în locul seu, cade prins în mâinile lui Asan.

Tradarea însă pune capăt vieții belicosului și gloriosului imperator Asan. El este omorât de către un văr al seu, care spera să-i ia tronul cu ajutorul lui Alecsie.

Petru, fratele lui Asan, se pune în fruntea armatei și ține tronul pe seama sa. Dar nici el nu domnește mult, căci cade victima unui asasinat.

În locul lui Petru se proclamă imperator al Românilor și al Bulgarilor Ioan, al treilea frate al lui Petru și Asan. Nu este nici el mai blând cu Grecii. El continuă calea glorioasă a fraților sei. Faima armelor române deșteptase toată Europa. Papa Inocențiu III. trimite răspuns lui Ioan, că îl va ajuta la orice ocazie, dacă va asculta de biserica Romei. Ioan primește propunerea Papei, și acesta îi trimite pe cardinalul Leon (1203), care îl încoronează rege al Românilor și al Bulgarilor.

Peste un an după aceasta (1204), armile cruciate cuprind Constantinopolul și pun imperator pe Baldovin Flandru. Acesta cere dela Ioan, să deșarte Misia, sub cuvânt, că ea se ține de imperiul bizantin. Drept răspuns Ioan ia armele, bate pe cruciați și prinde pe Baldovin Flandru, pe care îl aruncă în temniță în Târnova. Oandă după aceea imperatorul Ioan fu rugat de către Papa Inocențiu, să libereze pe Baldovin, el îi răspunse, că Baldovin a murit în închisoare.

Imperiul Ioan după aceea bate vre-o 10 cetăți bizantine, iar pe locuitorii lor îi duce la Dunăre de fondează cu ei o colonie. În urmă imperatorul Ioan, ajungând la Tesalonica, moare de răceală (1207).

După moartea lui Ioan se face împărțat al Românilor și al Bulgarilor nepotul seu de soră, Florilă, sau Burilă.

Dela Asan, fondatorul imperiului româno-bulgar, rămăsese un fiu anume Ioan. La moartea tatălui seu, fiind încă prunc, el fu dus pe ascuns și crescut în țara românească. Acest Ioan, după ce se face mare, vine cu ajutor armat din România, bate pe Florilă, îl prinde, îi scoate ochii și ia tronul tatălui seu Asan (1222). Sub acela se strică unirea Românilor și a Bulgarilor cu biserica Romei.

Teodor Anghel Comninul, deși se încusorise cu Ioan Asan, dând pe fata sa Maria de soție fratelui seu Emanoil, tot se scoală cu armele în contra sa. Ioan Asan bate pe Greci și prinde pe Teodor Anghel și mulți notabili de ai sei. După această strălucită victorie se supun lui Ioan Asan de bunăvoie Adrianopol, apoi Didimotihu, Vuleru tot, Serre, Pelagonia, Prilapu, și altele de prin prejur. Ioan Asan străbate Tesalia, cuprinde Elvanul și pradă până la Hiricum.

După multe fapte glorioase, Ioan Asan moare (1241). Lui îi succede la tron fiul său Caliman, ce-l avea din muierea sa ungără. Acesta reînnoiește legăturile de pace cu imperiul Grecilor, dar moare în același an.

În locul său vine la tron Mihail, fiul lui Ioan Asan, însă din femeia sa Irina. Dar și acesta este omorât de alții.

Cu Caliman al II-lea se sfârșește viața bărbătească a lui Asan, fratele lui Petru și Ioan.

Acum se alege împărat Constantin al II-lea, fiul lui Tuhu. Acesta, ca să-și legitimeze stăpânirea, își lasă muierea și ia de soție pe Irina, nepoata lui Ioan Asan, căreia se cădea acum imperiul româno-bulgar.

În timpul acestui imperat (1277), tătarii dela marea neagră trec prin Dacia orientală în Moesia și o devastă. Împăratul Constantin, fiind pătimaș, nu poate da pept cu barbarii. Atunci Curcubeta, (sau Cordocuba) purcarul, se pune în fruntea locuitorilor și bate pe barbari. După această victorie, Curcubeta întoarce armele în contra lui Constantin, îl învinge și îl ucide, ear el se proclamă imperat al Românilor și al Bulgarilor. Curcubeta domnește până la 1281 și moare în luptă cu Tătarii.

La 1324 se sue pe tronul imperiului româno-bulgar Gheorghe II Terter. El bate pe bizantini și le ia mai multe cetăți, dar moare peste un an.

Românii și Bulgarii proclamă de împărat pe Mihail IV-lea. Acesta, cu ajutorul Românilor din stânga Dunării, bate pe bizantini, după aceea se împacă cu dânsii. El moare din cauza unei plagi, ce a primit într-un răzbel ce a avut cu Ștefan regele Sârbiei. Românii și Bulgarii aleg atunci de imperator pe Alexandru, vărul lui Mihail (1330).

Prospect

I. Subscripții ne-am hotărât să înființăm în orașul Sibiu (Nagyszeben) pe timp nedeterminat o societate pe acții, sub numirea românească: „Lumina”, institut de credit și economii, ungurește: „Lumina” takaré- és hitelintézet, részvénytársaság, nemțeste: „Lumina” Spar- und Credit-Anstalt, Aktiengesellschaft.

II. Sediul societății este în Sibiu (Nagyszeben).

III. Capitalul social se stabilește în suma de 600.000 cor., împărțit în 3000 de acții de câte 200 coroane valoare nominală. Dar la cazul că s'ar subscrie mai mult ca 3000 acții, adunarea constituantă este îndreptățită a decreta urcarea capitalului societății până la suma de 1.000.000 coroane, împărțit în 5000 acții de câte 200 coroane.

IV. La subscriere se plătesc 10% de fiecare acție, precum și 2 coroane ca spese de fondare; alte 20% se plătesc de fiecare acție până cel mult la 31 Decembrie 1908; iară restul se plătește în rate, după cum va stabili direcțiunea, conform statutelor ce se vor vota în adunarea generală constituantă.

V. Ratele plătite se fructifică la un institut de credit în favorul acționarilor.

VI. Venitul curat se împarte în modul următor:

a) Mai întâi se dă acționarilor o dividendă de 5% după capitalul vărsat.

Iar din restul venitului curat se dau:

b) 30% fondurilor de rezervă;

c) 8% pentru fondul de pensie al funcționarilor;

d) 15% tantieme directorului executiv, membrilor din direcțiune, din comitetul de supraveghiere și funcționarilor, în conformitate cu dispozițiunile speciale din statutele ce se vor vota;

e) 2% la dispoziția direcțiunii pentru scopuri filantropice;

f) 45% se predau consistorului „arhidiecezei gr.-or. române din Transilvania” pentru trebuințe culturale.

Când fondul general de rezervă va ajunge la 1/2 din capitalul societății, fondurile de rezervă se dotează cu 20%; iară din restul de 10% se dau 5% ca supradividendă acționarilor și 5% se adaugă la dotațiunea culturală a arhidiecezei.

Iară când fondul general de rezervă va fi egal cu capitalul so-

cietar, se dotează fondurile de rezervă cu 15%, și celelalte 5% se împart în părți egale acționarilor ca supradividendă și arhidiecezei ca dotațiune culturală.

VII. Terminul de subscriere se încheie cu 31 Decembrie 1908.

VIII. Membrii fondatori își susțin dreptul de a alege ei prima direcțiune pe primul period de 3 ani.

IX. Taxele de fondare și ratele de 10% respective de 30% din capital sunt a se trimite după încasare în Sibiu la Dl. Pantaleon Lucuța casier consist.

X. Membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere nu pot fi înrudiți între sine în gradele stabilite în statute.

Dat în Nagyszeben-Sibiu, 24 Septembrie 1908.

Fundatorii:

Dr. Ilarion Pușcariu Dr. E. M. Cristea
archimandrit, vicar arhiepiscopesc în Sibiu. protosinel, asesor consistorial în Sibiu.

Emanuil Ungurean Vasile Damian
advocat în Timișoara. protopop, deputat dietal, Brad.

Vasile Goldiș Ioan Preda
secretar episcopesc, deputat dietal Arad. avocat în Sibiu.

Nicolae Ivan Nicolae Garoiu
asesor cons. Sibiu. avocat în Zernești.

Nicolae Borzea Vasile Almășan
ppop Făgăraș. avocat în Cluj.

Dumitru Comșa Galacteon Șagău
prof. sem. în Sibiu. ppop în Reghin.

Pantaleon Lucuța Dr. Eugen Meșianu
asesor cons. în Sibiu. adv. în Brașov.

Pavel Munteanu Dr. Vasile Pahone
colonel în retr. Sibiu. adv. în Bistrița.

Din România.

„Vatra Luminoasă Regina Elisaveta”.
(Fine).

După discursul magistral al Maiestății Sale Reginei Elisabeta, acoperit cu sgmotoase aplauze, a vorbit dl M. Blank, în calitate de censor al „Vetrei Luminoase”, următoarele:

„Maiestate! Cuvintele calde și pline de înțelepciune, pe cari Maiestatea Voastră le-a rostit la această neuitată solemnitate, iubirea nesfârșită în marea operă cu care Maiestatea Voastră a înzestrat din nou țara, și încrederea neclintită în viitorul ei, ne-a mișcat adânc pe toți.

Nesfârșite și varii sunt binefacerile, ce Maiestatea Voastră a revărsat asupra țării în decursul fericitei perioade de aproape o jumătate de veac, de când Maiestatea Voastră a descins pe solul românesc.

O constelațiune de număroase societăți de ajutor și binefaceri se învârtesc în jurul Maiestății Voastre, cari toate primesc lumina lor dela Maiestatea Voastră, fără ca una să aducă umbră celeilalte.

Trebuia însă un luceșar mai strălucitor, ca toate aceste constelațiuni splendide, și pe acesta Maiestatea Voastră l-a creat în „Vatra Luminoasă”.

de rivalitatea prinților de la Dunăre, progresează necontenit.

În deșert Mircea, domnul României, aliat cu Lazar, despotul Serbiei, cu domnul Albaniei și cu regele Bosniei, se luptă să oprească și să sfărâme formidabila armată a lui Amurat. În memorabila bătălie din câmpul Merlei, (15 Iunie 1389), armee aliate ale creștinilor sunt pe un moment triumfătoare. Amurat cade ucis chiar sub cutitul său de mână curajosului și devotatului său Miloș Cobilovici. Victoria creștinilor pare un moment asigurată. Dar curajul și bravura puternicului Bajazed, care ia îndată comanda și tronul tatălui său Amurat, răstoarnă și prefăce totul. Lupta reîncepe, șansele victoriei devin defavorabile armelor creștinilor, Bajazed este învingător.

Peste câțva timp după victoria din câmpul Merlei, Bajazed omoară pe Șisman, imperatorul Româno-Bulgarilor și declară Bulgaria sangiac turcesc (1392). Puțin încă, și Constantinopolul, marea cetate a Orientului, cade și ea sub potestatea musulmană (1453). Cu căderea ei se stinge cu desăvârșire și imperiul roman de răsărit.

Cu moartea lui Șisman s'a pus capăt glorioșului imperiu româno-bulgar.

Bulgarii au fost eliberați apoi de sub domnia turcescă, în urma războiului ruso-româno-turc, la 1877/78, deci iarăși cu ajutorul Românilor.

Este ușor pentru omul bogat să facă pomană, greu este însă să faci binele acolo, unde trebuie și când trebuie. Acesta este marele merit al instituțiilor de binefacere, la crearea cărora presidează și dă impulsul Maiestatea Voastră, acesta este darul cel sfânt, cu care creatorul a înzestrat pe iubita noastră suverană.

Opera la a cărei temelie ne ajută pronia cerească să asistăm astăzi, dacă este cea mai măreață, a fost însă și cea mai grea de realizat, fiind date imensele sacrificii ce reclama.

Pe lângă o muncă încordată, susținută de o voință de oțel, vine bunătața nesfârșită și iubirea fără margini de care Maiestatea Voastră se bucură în țară și peste hotare, — și toate aceste neprețuite elemente Maiestatea Voastră le-a închinat sfântului scop ce urmărea. Reușita este deplină și nici nu putea să fie altfel.

Intr'adevăr „Vatra Luminoasă Regina Elisabeta” a fost fondată la 1 August 1906 și s'a început cu 8 orbi, învățând într'un singur atelier împletitura de scaune.

Până azi, adică în decursul a 2 ani și 2 luni, au găsit adăpost în total: cinci profesori și maeștri orbi; 94 bărbați orbi; 36 femei și fete orbe; 16 membri ai familiilor orbilor, adică un total de 151 orbi cu familiile lor, cari au lucrat în 12 ateliere.

În primul an de existență, cu 71 de orbi, s'au lucrat mărfuri în valoare aproximativă de 13.000 lei. În al doilea an, cu 130 de orbi, s'au lucrat mărfuri în valoare aproximativă de 110.000 lei.

Subscripțiunile în întâiul an s'au ridicat la o sumă totală de aproximativ 500.000 lei, pe când în al doilea an ele au atins suma de 110.000 lei și o sumă de 40.000 lei aproximativ provenită din cotașiunile tuturor societăților regionale „Vatra Luminoasă” pe primele 6 luni de la fondarea lor.

Cheltuelile în primul an au fost de 60.000 lei și în al doilea an de 100.000 lei (una sută mii).

Averea totală a fundațiunii a fost la 1 August 1907 lei 450.000 și azi este de aproximativ lei 530.000. Din aceștia în număr și depuși la bancă lei 200.000 în imobile și investițiuni 280.000, în produse fabricate lei 50.000.

Terenul pentru colonie a devenit proprietatea „Vetrei Luminoase”, în următoarele condițiuni:

Prețul de cumpărare este de lei 260.000 pentru 260.000 m. p., a un leu m. p.

S'a achitat o parte din sumă prin vânzarea casei din bulev. Carol 31, cu prețul de 160 mii lei. A rămas ipotecă la Creditul Urban 85 mii lei. Total 245.000 lei. Restul până la 260 mii lei s'a achitat în numerar, adică valoarea terenului este achitată, fără vre-o altă sarcină în afară de ipoteca de 85.000 lei.

Primele clădiri sunt proiectate pentru 300 orbi cu familiile lor și costul lor total va fi de aproximativ lei 500.000 — 550.000 lei, după terminarea atelierelor, dependențelor etc.

„Vatra Luminoasă” nu dă de pomană, ea nu înjosește pe cel care recurge la dânsa, din contră, îl înalță, îl instruește și îl face să devină folositor societății pentru care mai înainte era o adevărată povară.

Membrii „Vetrei Luminoase” nu vor trăi ca în atâtea alte societăți, din mila celor avuți, sau din subvențiuni dela diferite autorități, ci vor trăi din rodul muncii lor și vor fi mândri să contribuie la desvoltarea tot mai mare a instituțiunii.

Și peste puțini ani, precum sperăm cu toții, când opera va fi desăvârșită, toate gândurile se vor îndrepta spre zina bine-făcătoare, care cu togiul ei magic a făcut să se înalțe această măreață instituțiune ca în poveste și o vor bine cuvânta.

Icoana vecinică va rămânea întipărită în inima acelor, cari nu se vor mai considera de aci înainte ca nenorociți. Va fi aceea a iubitei lor Regine. Mamele vor învăța pe copiii lor să nu uite nici odată în rugăciunea lor pe iubita „Mama Regina” iar trecătorul se va opri în fața acestei mărețe opere și va resimți fără să-și dea seama un sentiment de reculegere, respect și admirație.

Majestatea Voastră a spus: „Opera e începută, trebuie însă terminată”, și socotesc, că sunt interpretul tuturor, asigurând pe Maiestatea Voastră, că nici munca destoinică de care directorul acestei instituțiuni a dat până acum dovadă, nici devotamentul neclintit al comitetului de cenzori, nici bunăvoința societăților regionale, nici recunoștința întregii țări nu vor lipsi pentru desăvârșirea operei marimoase, a cărei temelie Majestatea Voastră o pune astăzi.

Cu toții îndreptăm câră a tot puternicul caldă noastră rugă, cerându-i să dăruiască Majestății Voastre zile lungi în

deplină sănătate pentru a putea realiza și celelalte visuri dăoase pe cari Majestatea Voastră le hrănește spre binele neamului, și să strigăm într'un glas: Trăiască prea iubita noastră suverană, Regina Elisabeta”.

După aceste cuvântări s'a început slujba religioasă, oficiată de P. S. S. Episcopul Dionisie al Buzăului, P. S. S. Arhiepiscopul Nifon și numeroși preoți. Răspunsurile erau date de corul orbilor.

După terminarea slujbei, M. S. Regina a luat un ciocan de aur și a bătut peste piatra fundamentală. În urmă a iscat actul comemorativ, care a fost semnat și de toate persoanele prezente.

Terminându-se această solemnitate, M. S. a procedat la împărțirea medaliilor membrilor de onoare.

La orele 12 din zi, după ce corul a mai cântat „Prea puternic creator”, solemnitatea a luat sfârșit.

M. S. Regina a plecat la palatul regal.

Profes. Delbrück despre criza orientală.

În fața unui corespondent al ziarului „Neue Freie Presse”, profesorul Delbrück din Berlin, om politic binecunoscut și director al revistei „Preussische Jahrbücher”, a făcut, cu privire la evenimentele mari din urmă din politica internațională, următoarele interesante declarațiuni.

„Prefăcându-se Turcia în stat constituțional, tratatul de Berlin a ajuns cu neputință de a mai sta în picioare. Nu poate deci fi vorba, că și-ar fi călcat făgăduința cea dela Viena. Tratatul putea lega pe puteri numai câtă vreme erau și împrejurările în cari s'a încheiat. Dacă nu s'ar fi făcut acum desfacerea de Turcia a acestor țări, cari erau legate foarte slab cu ea, (adeocă Bosnia și Herțegovina) s'ar fi făcut peste câteva luni, când s'ar fi întrunit parlamentul turcesc.

Ministrul Aehrenthal, pe care de alt-fel îl socotim bărbat de stat cu totul deosebit, s'a folosit de vremea cea mai potrivită spre a anexa Bosnia și Herțegovina, faptă cu desăvârșire genială. Căci era de temut, ca nu cum-va partidul vechi bosniac să se folosească de constituția din Turcia spre a pescui în apă turbure și a unelti în potruva guvernului austro-ungar, și ca nu cum-va Bosniacii mahomedani să trimită deputați la Constantinopol.

În Bulgaria stăteau iarăși lucrurile astfel: De mai mulți ani propăvăduiau în Macedonia pentru un regat bulgar mare. Prin reforma constituțională, care se face acolo, văzură că li s'au nimicit planurile.

Era deci primejdie mare, că Bulgarii nu se vor potoli, ci din pricina naționalismului lor jignit, să înceapă războiul cu Turcia, spre a răpi bucăți din Macedonia. Prin faptul, că Bulgarii și-au mulțumit acum alt-fel ambiția, făcându-se neatârnați, s'a înălțat primejdia de război. Prin neatârănare, Bulgarii și-au făcut însă lor înșile daună, iar Turciei foloase.

Până acum aveau adică foarte mici taxe vamale pentru exportul lor în Turcia. Neapărat că, fiind stat neatârnat, le vor pierde. De asemenea vor plăti acum, când puterile se amestecă, mai scump căile ferate din Rumelia, de cât dacă ar fi stat de vorbă numai cu Turcia. Turcia înse, deși prefăcându-se în stat constituțional, a pierdut câte-va ținuturi la graniță. Va avea și foloase, precum și o despăgubire, de care acest stat tânăr are așa de mare nevoie. În notele de protestare în potruva A.-Ungariei și Bulgariei Turcia a cerut mereu despăgubiri.

Până acum n'a spus anume ce fel. Dar e lămurit la ce are să se ajungă. Astăzi felurite state au poste în Turcia: Germania, A.-Ungaria, Italia, Franța, Anglia. Neapărat însă va trebui să se lipsească de ast-fel de instituții poștale, căci Turcia va regula poșta cum se cuvine, în folosul său. De asemenea se vor lăpăda puterile de capitulații, cari sânt în nepotrivire ca suveranitatea de stat turcesc.

Dar cel mai însemnat folos e, că va putea urma o politică cu totul liberă în privința comercială. Până acum Europa nu lăsa pe Turci să pună taxe vamale mai mari de cât 11 la sută ad valorem. Un stat constituțional nu poate primi ast-fel de stîrbire de drepturi.

Germania și A.-Ungaria trebuie să arate Turciei bună voință în aceste trei chestii și să le pună în programul conferinței. Baronul Aehrenthal a recunoscut în sandjagul Novibazar drepturile neștirbite ale Turciei nouă...”

Apoi Delbrück s'a aretat cu totul de părere, că bine a lucrat Germania și A.-Ungaria în chestia bulgărească. „Englezii”, zice Delbrück, s'au priceput a se avea foarte bine cu Turcia nouă. Dar în această bună voință e multă viclenie. E foarte îndoiș, dacă vor ajuta-o din inimă pe Turcia în privința celor trei puncte

de mai sus. Rușii însă vor numai să deslege chestia Dardanelor, așa cum le cere interesul. Se mai poate adăuga, că puterile vor avea a se lepăda de dreptul ce au de-a ținea în apele Constantinopolului vase de război, al căror personal e, neapărat, extra-teritorial, și cari dau prilej atator inși a scăpa de sub pedepsele legilor turcești, fugând pe vasele de război.

Dela sate.

— Sfințirea bisericii din Ernea-săsească. —
— 20 Octomvrie n.

Duminecă în 5/18 Octomvrie 1908, poporul român din Ernea-săsească a avut o mare și rară sărbătoare. În ziua aceasta s'a sfințit biserica gr.-ort. română de nou zidită, care veștește acum tutuora hărnicia și însuflețirea micului popor român de acolo, care ascultând de harnicul său conducător, de părintele Ioan Ban, cu multe greutate și năcazuriluptând, a ridicat acest sfânt lăcaș.

În adevăr, dacă ne uităm la frumoasa biserică, și dacă considerăm numărul destul de mic al poporenilor, trebuie să le aducem laude, pentru jertfa cea mare ce au adus-o. Lauda merită însă mai ales părintele Ioan Ban, care însuși nu s'a retras dela nimica, și neuitându-se la năcazurile cele multe, a mers înainte îndemnând, atât cu vorba cât și cu fapta.

Este acesta un preot la culmea chemării. La intrarea sa în comună, nici loc „unde să-și plece capul” nu avea, iar biserica în care a servit până la zidirea celei nouă, era aproape dărâmată. Nu era școală corespunzătoare, nu era fond la biserică, nu era cu un cuvânt aproape nimica. Părintele I. Ban însă nu s'a spăiat de toate acestea. Cu credință și cu înțelepciune s'a apucat de muncă și în conștientare cu poporenii, — cărora le-a câștigat simpatia în curând, — a ridicat în tresga comună bisericăscă la starea bună în care se află astăzi. Astăzi putem zice, că Ernea-săsească, ca parohie, e între cele mai bune din traotul protopopesc al Mediașului.

Pentruca serbării acesteia să i-se dea un caracter și mai solemn, părintele Ioan Ban, în conștientare cu poporul credincios de acolo, a invitat anume pe Preacuvioșia Sa părintele protosinsei Dr. E. M. Cristea, dimpreună cu un grup de teologi cântăreți din anul al III-a și pe protopopul R. Mircea din Mediaș la actul sfințirii.

Li s'a făcut o primire foarte frumoasă. În Ibașfalău, unde îi așteptau trăsurile și călăreții cari aveau să-i petreacă până în Ernea, i-a întâmpinat cu o vorbire frumoasă zeolul părinte din Șaroș D. Chendi. A răspuns Preacuvioșia Sa părintele protosinsei Dr. E. M. Cristea. Streinii din Ibașfalău stăteau cu gura căs-cată și se uitau, cum își primesc Românii oaspeții lor. În Ernea i-a primit harnicul și zeolul părinte I. Ban cu poporul întreg.

La actul sfințirii, precum și la liturgie, au servit 10 preoți, în frunte cu Preacuvioșia Sa Dr. Cristea și cu dl protopop R. Mircea.

Cântările au fost executate de corul teologilor. Poporul asculta cu lacrimile în ochi, și nu arareori puteai auzi cuvintele: „Doamne, ține-le gura, că frumos mai cântă”. La sfârșitul liturgiei Preacuvioșia Sa Dr. E. M. Cristea a rostit o cuvântare foarte frumoasă, ascultată de întreg poporul cu lacrimi în ochi. După aceea a cuvântat foarte frumos părintele protopop R. Mircea.

După sfârșitul liturgiei a urmat banchetul, în școala română. Părintele I. Ban și învățătorul Ștefan Pocan, cărui încă este a se mulțumi în mare parte răușita festivităților, s'au îngrijit să nu lipsească mâncările bune și vinul bun.

La timpul său apoi s'au început toastele, multe și frumoase. S'a toastat pentru I. P. S. Sa Ioan Meșianu, arhiepiscop și metropolit, pentru Preacuvioșia Sa Dr. E. M. Cristea, pentru dl protopop R. Mircea, pentru părintele I. Ban și dna preoteasă, pentru cocișile cari erau de față, pentru popor, și pentru corul teologilor, care apoi ca mulțumită a răspuns cu o cântare frumoasă.

Seara la 7 ore a urmat producțiunea. Publicul adunat aștepta cu nerăbdare să audă corul teologilor. Deodată clopoșelul sună, cortina s'a ridicat, și corul sub conducerea lui Ascaniu Crișan întonează cântarea „Dorul Ardeleanului”. A fost cântată foarte frumos. După aceasta a urmat o declamație. Dădora Ancuța Ban a declamat foarte bine poezia frumoasă a iubitelui nostru poet G. Coșbuc, „Dușmancele”. A urmat cântările „Toarce leleo”, „Cucule peană galbină” și „Morariul”. Au fost executate cu cea mai mare precie-

siune. Dl învățător din loc Ștefan Pocan a predat în urmă monologul „Țiganul la vânat”, iar corul a intonat ultima și cea mai frumoasă cântare „Doinitorii români”. A făcut o impresie foarte plăcută, încât a fost silit corul să o repeteze.

După producțiune a urmat dans. A fost foarte arimată petrecerea. Toți și toate jucau de nu se mai puteau sătura. Oaspeții s'au întors apoi acasă foarte mulțumiți și impresionați, atât de cântările frumoase și bine executate, cât și de reușita petrecerii.

Ibașfalău.

NOUȚĂȚI.

Expoziția de poame din Avrighi. Eri, Duminecă, în 25 Octomvrie n. c. în prezența unui mare număr de asistenți, Avrigheni și fruntași din aproape toate comunele din împrejurime, s'a încheiat cu mare solemnitate expoziția a 5-a de poame, struguri și derivatele lor, aranjată de „Reuniunea rom. agricolă sibiană” în Avrighi. Expoziția a fost calificată ca una din cele mai bine reușite din toate punctele de vedere. Prin discursurile instructive ținute de dnii I. de Preda, Vic. Tordășianu și Aurel Cosciuc, s'a contribuit mult la cultivarea iubirii și dragostei poporului față de pomărit. Raport detaliat vom da în curând. Amintim însă, că cu tot timpul rău, expoziția a fost cercetată de copiii mai multor școli din comunele vecine. Din Sibiu ne-au onorat cu prezența Sâmbătă P. C. Sa dl Dr. Il. Pușcariu, arhimandrit și vicar arhiepiscop. Însoțit de secretarul metropolitan Nic. Zigre, de as. cons. Dr. Cristea și de arhivarul D. Câmpăian și dna. Tot atunci a fost în Avrighi și elevele școlii de menaj din Sibiu, în frunte cu directoara, dna Iulia Dancăș. Comitetul Reuniunii agricole, precum aflăm, va pleca astăzi Luni spre Poiana la a 3-a expoziție de copii.

Adunare mare în Sibiu. Duminecă în 1 Noemvrie n. se ține o adunare mare populară în Sibiu, în sala dela Gesellschafthaus, la orele 11 dimineața.

Destituț. Învățătorul Dumitru Popovici din Cuvin, diecesa Aradului, pe care comisiunea administrativă a comitatului Arad îl pedepsește cu 100 coroane amendă, pentru că a certat pe elevii români dela școala de stat, din motivul, că s'au purtat neconviniș în biserică, a fost pedepsit din partea ministrului de instrucțiune cu destituire din post. Sentința ministrului e definitivă.

Universitatea săsască. Adunarea generală a reprezentanței universității săsești e convocată pe 14 Noemvrie n. la Sibiu. Programul de muncă e următorul: Censurarea socotelilor anului trecut și stabilirea și votarea bugetului pentru anul viitor.

Procesul doamnei Vlad. Procesul dnei Ana Vlad, soția dlui Dr. Aurel Vlad, deputat dietal, pentru agitație, va fi pertractat la tabla regească din Cluj în 5 Noemvrie n. c.

† Minerva Dr. Boțoc n. Ceotea, soția avocatului Dr. Alexie Boțoc din Arad, a decedat Sâmbătă dimineața în Arad, în etate de 24 ani. O jlește soțul, mama ei, văduva Riza Ceotea n. Bogșan, fiul Emil și fratele Emil Ceotea, ieromonah. Însmormântarea i s'a făcut astăzi, Luni, la orele 10 dimineața.

Hymen. Virginia Gall și Dr. Basiliu Bașota anunță cununia lor, ce va avea loc în 26 Octomvrie a. c. la orele 4 d. a. în biserica gr.-cat. din Aiud.

— Ana Costescu și Ionel D. Andrei fidanțați.

— Mărioara Bratu și Petru Medășan fidanțați.

Un ordin de oprire. În înțelegere cu guvernul austriac, guvernul maghiar a oprit esportul de arme și de material de război în Sârbia și Muntenegru. La gră-rile dela graniță se vizitează deci cu mare acuratețe toate trenurile, pentruca să nu treacă arme și muniție din Ungaria în Sârbia și Muntenegru.

Familia lui Petőfi. Osemintele tuturor membrilor familiei marelui poet maghiar Petőfi Sándor au fost scoase de unde se aflau și aduse la Budapesta, unde au fost așezate într-o criptă familiară din cimiteriul de pe calea Rákoczy. Sunt osămintele părinților, soției, fiului și fratelui lui Petőfi. Numai ale sale rămășițe pământești lipsesc, pentru că nici până astăzi nu s'a putut afla, unde a căzut el în luptele dela 1848/49 pentru neatrănarea țării și unde a fost însmormântat?

Etate frumoasă. În Careii-mari trăește o matronă, care în una din zilele trecute a implinit anul 120-lea al etății. Trăește bine, mila altora. Incolo e sănătoasă, vede bine, aude bine.

† Dr. Emil Babescu, practicant la tribunalul regesc din Oradea-mare, a decedat în 17 Octomvrie n. în etate de 24 ani. A fost un tânăr cu frumoase pregătiri, zeol și diligent. Odihnească în pace!

A 20-a adunare generală ordinară o va ținea „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu” în una din Duminecile proximie din a. c. în comuna Cornătel. Comitetul Reuniunii roagă din nou direcțiunile Insoțirilor de credit să-tesți sistem „Raiffeisen” și ale „Tovărășilor agricole” să binevoiască a înainta de urgență rapoartele despre activitatea lor în 1907 și bilanțele pe acel an spre a fi luate în raportul general.

Adunare populară s'a ținut eri, Duminecă, în Zorlenț-mare, în Banat, unde deputatul cercului, Dr. Ștefan Petrovici, și-a ținut darea de seamă despre activitatea sa parlamentară. Pe ziua de 1 Noemvrie n. la orele 3 d. a. e convocată apoi o adunare populară la Bocșa-română.

Vărsare de sânge. În comuna Făkert din comitatul Aradului făcăii de Unguri s'au luat la ceartă și bătaie cu cei de Șvabi. Urmarea a fost, că s'a răsculat satul întreg și a întreprins și gendarmeria, care a fost atacată din partea celor ce s'a războiau, așa, că a trebuit să facă întreprindere de arme. A tras mai multe focuri, și au căzut la pământ grav răniți mai mulți inși. Procurorul și comandantul gendarmilor au eșit la fața locului, pentru a face cercetarea obicinuită.

Al 138-lea! Cassariatul „Reuniunii române de însmormântare din Sibiu” a solvit ajutorul statutar după răposatul membru Elena N. Mohan n. Mărginean, soție de culeg. tipograf în retragere.

Acesta este al 138-lea cas de moarte în sinul Reuniunii române de însmormântare sibiene.

Afacerea Latkoczy. Poliția din capitală a făcut descoperirea, că fostul secretar de stat în ministerul lui Báuffy, iar acum al doilea president al judecătorei administrative, Latkoczy Imre, consilier intim al Maiestății Sale, lua sume însemnate de bani pentru intervenții, în favorul celor ce cădeau în mâinile sale. A fost prins cu fapta în mână, cum pentru esoperarea unei licențe de farmacie a primit dela un client suma de 60,000 cor. Când s'a vezut demascat, a dimisionat din toate slujbele și dignitățile avute și a plecat în străinătate, unde s'a împușcat.

Cununie cu pedeci. Luni s'a celebrat în București cununia religioasă a două părechi de orbi dela „Vatra Luminoasă”. Cu toată vremea urâtă, mulțime mare de popor a asistat la actul cununii. A oficiat preotul Constantinescu, cu ajutorul corului orbilor dela „Vatra Luminoasă”. Cu deosebire frumos a cântat un orb din Macedonia. Nuni au fost domnul Dr. Rubin și doamna pentru o păreche, și domnul Matak-Persiceanu cu doamna pentru cealaltă păreche. La început preotul s'a împotrivit să săvârșească actul cununii, pe motivul, că a auzit, că Dr. Rubin nu e Român, ci Evreu. A trebuit să i-se aducă o scrisoare dela metropolie, în care pe baza actelor se spunea, că Dr. Rubin e născut ca creștin ortodox. După cununie cele două părechi de orbi au fost fotografate împreună cu asistența.

La fondul de 20 bani al Reuniunii sodalilor români din Sibiu, pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: Nicolae Bugneriu, cleric curs. II, 40 bani, Virgil Arpățaceanu, 50 bani, Nic. Lazar, cl. curs. I, 40 bani, dl dirigent al corului A. Bena, la convenirea de cunoștință a clericilor din seminarul „Andreian”, a adunat cu pălăria cor. 784 și Vic. Tordășianu, prezident, 10 bani.

La plăcerile vieții sigur nu se socotesc și medicamentele, dar „Emulsiunea lui Scott” trebuie socotită ca atare, căci dacă te ougeți, câtă amărăciune, câte lacrimi nu scutește ea la copii. Emulsiunea lui Scott, nu vindecă numai tot ce se vindecă prin unsoare de ficat ci mai mult, e cu totul liberă de gustul și mirosul greșos, cari aduc adeseori copiilor mâhnire și greutate. Emulsiunea lui Scott se găsește în toate farmaciile.

Teatru german.

Luni, *Simson*, dramă în 4 acte, de Bernstein.

Marti, *Die Fledermaus*, oper. de Strauss.

Din despărț. „Asociațiunei”.

Convocare.

Conform hotărârei adusă în ședința dela 29 Septemvrie n. a. c. a comitetului despărțământului Cluj al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” avem onoare a convoca pe ziua de 8 Noemvrie n. 1908 adunarea cercuală extraordinară a despărțământului nostru în comuna Berind, cu următorul program:

I. La orele 9 dimineața participare la sf. liturgie, la sfârșitul căreia se va servi parastas pentru sufletul baronului Vasiliu Ladislau Pop.

II. La orele 11 a. m. așezarea petrii comemorative la casa nașterii baronului Vasiliu Ladislau Pop.

III. La orele 2 d. a. adunare în școala română gr. cat. cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
 2. Raportul comitetului despre activitatea sa dela ultima adunare cercuală, ținută la 7 Iulie n. a. c. în Jucul-de-jos.
 3. Raportul cassariului.
 4. Alegerea unei comisiuni de 3 membri pentru censurarea și revisuirea rapoartelor de sub pct. 2 și 3 și înscrierea membrilor noi și alegerea verificatorilor procesului verbal.
 5. Conferință populară.
 6. Raportul comisiunilor de sub p. 4.
 7. Eventuale propuneri.
 8. Închiderea adunării.
- IV. La 5 ore seara prelegere populară cu schiopicul.

Cluj, la 20 Octomvrie n. 1908.

Eugen Pop Păcurariu
director.

Dr. Valentin Porușiu
cassar.

Cătră societățile meserieșilor și industrieșilor români.

Fraților! Cu inima plină de speranță într'un viitor mănos în succese luăm peana în mână și aducem la cunoștință societăților surori, cari aceiași cale o bat, că noi reorganizați cu nouă forțe, și sub protectoratul marelui nostru Român, generalul Alexandru Lupu, ne-am început activitatea.

Era nouă în care cu ziua de 4 Aprilie am intrat, suntem de ferma credință, că pe terenul desvoltării noastre industriale și comerciale însemnează un pas înainte.

Noi, acestia puțini, cari favorizați de împrejurări am avut ocazia de a veni și a ne alăpta la sinul culturii străvechi ale metropolei habsburge, așa ne-am gândit, că mari servicii am face neamului, dacă organizați am înlesni și altora calea, ca să vină pe aici, că apoi alăptați, adeocă perfecționați în branșele lor, să se reințoarcă între ai sei, ca tot atâți apostoli ai creșării clasei noastre de mijloc.

Că înflorirea clasei de mijloc în viața popoarelor bogăție națională însemnează, voi scumpele noastre surori trebuie, că tot așa de bine o știți ca și noi. De aceea, tari suntem în convingerea, că activitatea noastră, a acelora, cari la acest focar al culturii suntem plasați, va fi din partea voastră cu aceeași dragoste sprijinită, cu care dragoste noi în frunte cu marele nostru protector în serviciul scumpului nostru neam românesc ne-am pus.

Rugarea ce vouă v'o adresăm e, că în toate chestiunile industriale și comerciale să fim de azi incolo în legătură oficioasă, căci numai mână 'n mână putem să prosperăm. Cu dragoste românească. Viena, Octomvrie 1908. Secretar: Alexandru Barbu, lăcătuș. Prezident: George Vitencu, tipograf. Cassar: Miltiade Nicolescu, farmacist. NB. Masa socială a clubului: I. B. Lichtenfelsgasse nr. 3, la restaurantul „Zum Magistrat”.

Mamelor nutritoare

li-se întărește și îmbogățește laptele dacă folosesc Emulsiunea lui SCOTT.

Slăbiciunea

încetează, copilul devine mai roșu și mai liniștit ca mai înainte.

Emulsiunea lui Scott dă în toate crisele de naștere putere, mărește curajul și e totototdeauna dată plăcută și ușor mistuitoare.

Prețul sticlei originale cor. 2-50. Se găsește în toate farmaciile.

Veritabilul mamă cu această mare — Pescarul — ca semnul garanției al experienței lui SCOTT.

Nr. 569/908.

[307] 1-3

Concurs.

Pe baza §-lui 63 combinat cu §. 23 pet. 5 din statutul organic și a regulamentului pentru procedura la alegerea de protopresbiter votat de congresul național-bisericesc al metropoliei noastre sub nr. 136 din 1888, prin aceasta să publică concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Devei.

Fiitorul protopresbiter va fi totodată și paroh în parohia I. din Deva.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Venitele din parohia I. de clasa I-a din Deva, satorite în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, dar pe lângă îndatorirea de a satisface cerinței §-lui 12 din regulamentul pentru parohii.

2. Dotațiunea protopresbiterială satorită în punctul I. din concludul sinodal nr. 116 din 1900.

Concurenții au se documenteze cu calificatiunea prescrișă în concludul congresual nr. 111 din 1888.

Concursul instruit cu toate documentele necesare să se aștearnă Preaeneratului Consistor arhidiececan în termen de 30 de zile computeate dela prima zi ce urmează după publicarea acestui concurs în „Telegraful Român”.

Deodată cu concursul concurenții au să aștearnă și o tabelă de calificatiune după rubricile §-lui 12 din regulamentul congresual din 1888, pentru procedura la alegerea de protopresbiter.

Cererile concursuale intrate după expirarea termenului nu se vor lua în considerare.

Deva, din ședința comitetului protopresbiterial al tractului Devei, ținută la 8/21 Octomvrie 1908.

Iosif Morariu
adm. protop.

George Copos
notar com. protop.

Ad Nr. 11408 Bis.

[300] 2-3

Concurs din oficiu.

Devenind vacantă parohia de clasa II **Cristur** din tractul protopesc al Devei în urma pensionării parohului de mai înainte, prin aceasta să publică concurs cu termen de 30 zile, calculat dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele parohiei sunt cele indicate în coalele B. făcute cu privilegiul regulării venitelor din parohii pe temeiul art. de lege XIV din 1898. Noul paroh va putea ocupa parohia numai la 1 Ianuarie stilul nou 1909.

Seice reflectează la această parohie să se prezenteze în comună, spre a cânta, predica sau sluji.

Cererile de concurs se înaintează la oficiul protopesc al Devei, respective P. O. D. Iosif Morariu, protopop în Dobra (Hunyad Dobra) de prezent administratorul tractului vacant al Devei.

Sibiu, din ședința consistorului arhidiececan ca senat bisericesc, ținută la 7/20 Octomvrie 1908.

Consistoriul arhidiececan.

Eftin de vânzare!

4 cai buni, tari și fără defecte împreună cu 2 care și hamuri, îndeosebi potrivite pentru dusul materialului de zidit. Doi cai potriviți și pentru trăsura ușoară. Deslușiri în Quergasse Nr. 22, etagiul II.

(299) 2-2

expediază sorte curate, sub garanție, în sortiment bogat, de ani cunoscuta și solida firmă:

Prima plantatiune de vițe de pe Târnave.

Proprietar: **FR. CASPARI**,
Medias, Nr. 62 (Transilvania).

Rog a cere catalog ilustrat!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării și poate deci fi care posesor de vie a-și cere informațiuni despre soliditatea numitei firme, dela persoane cunoscute. (292) 5-34

MARE e norocul la KISS

Hărnicie, lucru și cruțare îți ajută după timp îndelungat să ajungi la bani, și totuși să ajungi repede și pe neașteptate bogat, e un noroc mare. De aceea cei mai mulți oameni cumpără losuri, pentru că au **mereu speranța** de a ajunge bogați.

Îndeosebi loteriile c. ung. priv. sunt preste tot iubite, pentru că din cele 125.000 losuri puse în circulație 62.500 bucați câștigă, deci necondiționat **tot al doilea los câștigă!** Șansele de câștig sunt **unice în felul lor**, nu există în lume un plan de loterie care să fie atât de solid și favorabil.

Atât la emisiune cât și la trageri e controlată din partea regimului c. ung. și din aceasta cauză publicul are în losurile de clasă **toată încrederea**.

Norocul e neprețuit! Dela întâmplare depinde norocul multor oameni. În viața fiecărui om au fost și sunt momente, în cari își poate edifica norocul! Faceți o încercare de noroc cu acel număr, care stă lângă **numele** Dtră sau lângă numele unei persoane a Dtră iubite, care probabil la tragerea viitoare se va trage cu un câștig mai mare.

Încercați-Vă norocul la noi, căci

MARE e norocul la KISS!**CAROL KISS & COMP**

societate de bancă pe acții, colectura principală a loteriei de clasă c. ung. priv.

Biroul central:

IV. Kossuth Lajos-utca 13. sz.

Filiale:

Erzsébet-körut 22. și Rákóczi-ut 55. sz. a.

CUM VĂ NUMIȚI?

Acești numeri se capătă numai la noi:

Cel mai mare**câștig:**

1.000.000 K
(Un milion coroane.)

	Coroane.
1 Premiu	600000
1 Câștig	400000
1 "	200000
2 "	100000
2 "	90000
2 "	80000
2 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
3 "	40000
3 "	30000
6 "	25000
9 "	20000
13 "	15000
44 "	10000
61 "	5000
22 "	3000
475 "	2000
961 "	1000
1635 "	500
165 "	300
39675 "	200
5325 "	170
5325 "	130
8765 "	100, 80, 40
62.500	Câștiguri și Premii coroane.

Adel 60142	Constantin 68015	Ferdinand 48152	Izidor 53382	Manó 34078	Róland 73122
Ádolf 96085	Clementina 22222	Ferenc 94294	Izsó 67672	Marcell 8186	Rózsika 91902
Adorján 44789	Clarissa 90779	Flóra 8393	Jakab 4957	Margit 92600	Rudolf 57734
Adrien 110545	Cózár 3366	Flórián 68007	Janka 10496	Mária 105994	Salomon 13692
Agnes 93377	Cecilia 119440	Flóris 90760	János 29153	Mariska 51334	Sámson 107413
Agost 22195	Carolina 21393	Fodor 102251	Jenő 37794	Márk 13625	Sámul 31079
Ákos 8159	Camilla 94913	Franciska 2329	Jolán 48143	Márta 8228	Sándor 27983
Aladár 57514	Böske 67617	Frida 29441	Jónás 53387	Márton 21375	Sarolta 48152
Alajos 73360	Boriska 4967	Frigyos 51228	József 92583	Máté 91094	Simon 8393
Albert 90707	Daniel 93342	Fülöp 18645	Júlia 75008	Malvin 100968	Stefánia 68007
Alfonz 102204	David 21374	Gabor 5204	Judit 20184	Matild 12707	Szerénia 102251
Alfréd 33815	Demeter 67336	Gábor 74126	Julia 91095	Mátyás 90759	Szidónia 2329
Alice 79340	Demjén 20046	Gáspár 90801	Juliska 106000	Melinda 8399	Szidiárd 29441
Amália 9804	Dénes 106184	Gedeon 106157	Kálmán 39570	Mihály 13028	Tamás 51228
Ambrus 54793	Dezso 21352	Gergely 32076	Kamill 8223	Miklós 21636	Taszió 13645
Andor 94333	Domokos 67326	Gertrud 54.04	Karolin 22154	Milan 119167	Teofil 5204
András 106048	Dóra 53395	Géza 23147	Károly 93327	Mór 50562	Teodor 74126
Anna 39499	Dorottya 92576	Gida 94983	Kázmer 102539	Náci 95339	Terka 106157
Antalka 21052	Döme 8545	Gizella 8205	Katalin 107497	Nándor 108054	Tihamér 32076
Antónia 90847	Dömötör 58579	Gottfrid 108024	Kelemen 51178	Náthán 8313	Tibor 54404
Aranka 13661	Eberhard 91814	Gusztáv 95330	Klára 29463	Nelli 53395	Titusz 23147
Armin 77258	Edith 106164	Gyártás 58136	Klotild 95025	Neszi 92576	Tivadar 94983
Arnold 91937	Ede 51230	Guidó 20181	Konrád 8379	Netti 8545	Tóbiás 8205
Aron 4417	Eduard 22222	György 51221	Kornelia 13643	Nina 55579	Tódr 108024
Arpád 119449	Elek 90757	Győző 119427	Kornél 20554	Olga 91314	Ulrik 95330
Arthur 22239	Elemer 8354	Gyula 39594	Kristóf 90825	Onvér 106164	Urban 58136
Attila 73367	Eleonóra 6.094	Gyuri 27186	Krisztina 107497	Orbán 51230	Valentin 20181
Augusta 94210	Elnás 45568	Hedvig 12710	Lajos 45594	Oszkár 22222	Valéria 51221
Aurel 92491	Ella 102232	Heléna 91089	László 8194	Ottó 90757	Vencel 119427
Aurélia 21358	Elvira 50565	Henrik 32069	Lázár 67617	Odón 8354	Vendel 39594
Balázs 13663	Eiza 39579	Hermann 45558	Lénárd 21637	Ottó 60094	Verona 27186
Bálint 106196	Emanuel 94920	Hermína 78322	Lenke 93383	Pál 4568	Vidor 12710
Bandi 64617	Emil 20176	Hubert 22443	Leó 108115	Paula 102232	Viktor 91089
Barnaas 616	Emilia 13034	Hugó 3369	Laura 8383	Péter 50565	Viktória 32069
Beatrix 94923	Emma 67667	Ibolyka 105976	Leontin 19119	Piroska 39579	Vilmos 78322
Béla 51200	Endre 3365	Ida 93674	Leonora 48131	Pista 94920	Vince 22443
Benedek 54291	Erna 29464	Ignác 96779	Lidia 94241	Ráhel 13034	Walter 3369
Benjamin 94227	Ermesztin 96831	Ilika 67657	Lina 22157	Rafael 67667	Wladimir 105976
Bernát 21075	Ernő 119440	Ilés 8139	Livia 5213	Regina 3365	Zoltán 93674
Berta 108141	Ervin 51250	Ilma 22142	Lóránd 78243	René 29464	Zseni 46779
Bertalan 20050	Erzsébet 23122	Ilona 13363	Lipót 90826	Rezső 96831	Zsigmond 67657
Bertold 4204	Etel 91902	Imre 73348	Lőrinc 2318	Richárd 119440	Zsófia 8139
Blanka 13028	Eugénia 8544	Iren 52072	Lucia 92456	Róbert 51250	Zzuzsána 22442
Bódog 73348	Eva 57734	Irma 94209	Ludmilla 119200		
Boldzsár 8831	Fabian 13692	István 50631	Lukács 21364		
Borbála 95025	Fáni 107473	Iván 2312	Ludvig 7494		
Cristian 39579	Felencia 34079	Ivor 68015	Lujza 66924		
Cornelia 57527	Félix 27083	Izabella 73120	Magda 90795		

Ne rugăm a comanda imediat, ca să nu se epuizeze numărul dorit!

Losurile de clasă I.**Prețurile:**

Optime	Los coroane	150
Pătrar	"	3—
Jumătate	"	6—
Intreg	"	12—

Tragere:

în 19 și 21 Noemvrie.

Rugăm a tăia aici afară și a ni-l trimite nouă!

BILET DE COMANDA.

Cătră cassa de bancă Carol Kiss & Comp, soc. pe acții.
Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 13.

Rog pentru trimiterea de clasă primă
loteria XXVII și a planului oficial.

Suma în Cor. } o trimite alăturat în mărci.
o trimite prin mandat postal.
binevoitori a o ridica prin ramburs.

(Cele de prisos sunt a se șterge.)

Adresa exactă. } Numele
Locul, strada, Nr. casei
Poșta ultimă (Comitatul)